

ERGENLİK DÖNEMİ VE DEVAMSIZLIĞI ÖNLEME -Veli Bilgilendirme Bülteni-

**SÜLEYMAN ŞAH MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSESİ
REHBERLİK VE PSİKOLOJİK DANIŞMA SERVİSİ**

ERGEN VE AİLE

Ergenlik Dönemi

Ergenlik dönemi, çocukluktan yetişkinliğe geçiş dönemidir ve bu dönemde bireyin kimlik gelişimi başlar. Çocuğun sosyal ve toplumsal bir birey olarak var olmayı öğrendiği bir dönem olarak da tanımlanabilir. Ayrıca bu dönemde korku, endişe, duygusal kırgınlıklar, öfke, ruhsal zorlanmalar, sevgi gibi duygular yoğun olarak hissedilir.

Bu değişim ve gelişim döneminde yaşanan durumlardan bazıları şunlardır;

- Bir grup içine dahil olabilmek,
- Arkadaşlık kurma ihtiyacı,
- Sosyal aktivitelerde bulunmak,
- Otoriteye karşı olmak,
- Eleştirel tutum,
- Anne baba ve arkadaşların güvenini kazanma ve onayını alma ihtiyacı,
- Aileye bağımlılığın azalması,
- Karşı cinsin ilgisini çekme,
- Ani duygu değişimleri,
- Karmaşık duygular yaşama,
- Sorumluluklarına karşı ilgisiz davranma,
- Duyguların yoğunluğunda artış,
- Arkadaşlıkta duygusal kırılmalar,
- Mahcubiyet ve çekingenlik,
- Aşırı hayal kurma,
- Yalnız kalma isteği,
- Çalışmaya karşı isteksizlik,
- Çabuk heyecanlanma,
- Tedirgin ve huzursuz olma,

Ergenlerle iletişim

Çocuğunuzun bu karmaşık dönemi yönetebilmesi için zamana ihtiyacı vardır. Bu geçiş döneminde aile anlayışlı, kabul edici olmalıdır. Kendisini anlamaya çalışmanız, davranışlarına, korku ve endişelerine karşı eleştirel yaklaşmak yerine anlayışlı bir tutum sergilemeniz, ilişkileriniz açısından daha ılımlı bir geçiş sağlanmasına yardımcı olacaktır.

Ergenlik dönemi cinsiyet farkı gözetmeksizin duygularında istikrar sürdürülemeyen bir dönemdir. Bir an

çok mutluysen kısa süre sonra bitkin ve yalnız olabilirler. Anlık duygu geçişleri çok fazladır. Ebeveynler bu durumu kabullenmeli ve ergenlik döneminde çocuklarını zorlamamalıdır.

Ergenlik döneminde de sınırlar olmalıdır ancak bu sınırların içerisinde ergenlerin kendilerini test edebilmelerine, kim olduklarını ve kim olmak istediklerini anlamalarına yetecek ölçüde alan bulunması gereklidir. Bu süreçte ergenler çok önemli bazı tavsiyelerinizi reddedebilirler, ancak unutmayın ki bu büyümenin bir parçasıdır.

DEVAMSIZLIK

Devamsızlık, okul dönemi içerisinde mazeretsiz olarak okulda bulunmama şeklinde tanımlanmaktadır.

Okul devamsızlığı bir sorundur. Okula devamsızlık fiziksel, psikolojik ve toplumsal birçok etmenden kaynaklanabilen ve öğrencinin akademik başarısını olumsuz yönde etkileyebileceği düşünülen istenmeyen bir öğrenci davranışıdır.

Eğitimden faydalanabilmeleri için çocukların okula düzenli olarak devam etmeleri çok önemlidir. Çocuğunuz dersi kaçırdığında telafisi zordur. Okula düzenli devam etmeyen çocuklar okuldan soğumaktadırlar. Madde kullanımı, akranlarıyla çete oluşturma, erken yaşta cinsel içerikli davranışlara yönelme, suça itilme ile okula devamsızlık yakından ilişkilidir. Eğitimi tamamlamayan kişiler ileride ciddi ekonomik sorunlar yaşamaktadırlar.

Okula devam etme yasal zorunluluktur. Dünyanın birçok ülkesinde olduğu gibi ülkemizde de temel eğitim ve ortaöğretimin zorunlu olarak bütün çocuklara okutulması gerektiği Anayasa'nın 42. Maddesi, 222 Sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'nun 2. Maddesi ve Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği ile düzenlenmiştir. Bu yasal zorunluluk tüm ilk ve ortaöğretim çağındaki çocukların okula devamını gerekli kılmaktadır. Zorunlu eğitim çağındaki bir çocuk, okula kayıtlı olarak ya da olmayarak okula devam etmediği durumda, devlet gerekli hukuki yaptırımları uygulayarak çocuğun okula devamını sağlamakla yükümlüdür.

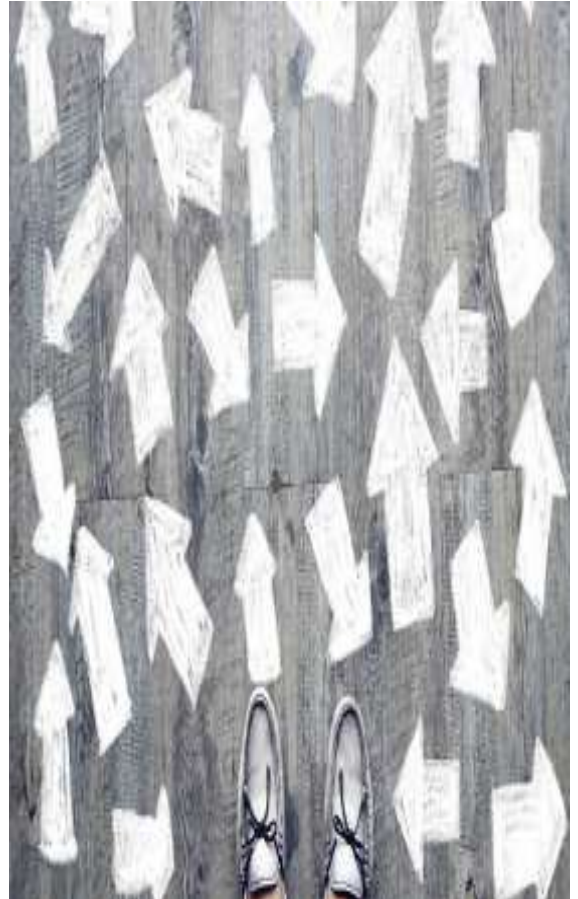
Devamsızlık, okula ya aralıklı gelme ya da hiç gelmeme şeklinde iki türlü ortaya çıkmaktadır.

Aralıklı Devamsızlık: Öğrencilerin, eğitim öğretim görmekte oldukları okullarına bazen gelip bazen gelmemeleri durumunda ortaya çıkan devamsızlık türüdür.

Sürekli Devamsızlık: Hazır bulunuşluğu yeterli seviyede olmasına rağmen öğrencinin okula hiç gelmemesidir.

Ergenlerde Devamsızlık Nedenleri

- Akranları tarafından kabul görmek için ve hayır deme beceri eksikliği
- Okul dışında öğrencinin ilgisini çeken etkinlik ve ortamların varlığı (internet kafe, alışveriş merkezi vb.)
- Anne babanın dikkatini çekmek
- Anne ve baba ile iletişim sorunu, anne babadan gerekli desteği ve özellikle de parçalanmış ailelerde yeterli ilgiyi görememe
- Okuldaki kendisini başarısız hissetmesine neden olabilecek durumlardan kaçmak (Ders başarısızlığı, arkadaş edinmede güçlük, kendini ifade etmede güçlük vb.)
- Öğretmen ve okul idaresiyle iletişim sorunu
- Ailelerin devamsızlık takibi yapmaması ve bu konuda bilinçsiz olması,
- Okula uyum sağlayamama
- Öğrencinin ev işlerinde veya başka işlerde çalıştırılması,
- Sağlık sorunları gibi faktörler

ANNE-BABALAR İÇİN BAZI TEMEL KURALLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

Ailelerin eğitime karşı tutumu, çocuğun okuldaki başarısını etkileyen kritik bir etkidir. Bu yüzden ailelerin çocukların okula gitmeleri yönünde teşvik edici tutum ve davranışlarda bulunmaları öğrencilerin okula devam etmelerinde ve devamsızlığın önlenmesinde oldukça önemli bir yere sahiptir. Sadece okula devamı sağlamak için değil genel olarak ergenler kendi kimliklerini ortaya koymaya çalışırken kaçınılmaz olarak ortaya çıkan stresi azaltmaya ve onlarla olan iletişimde yardımcı olacak kurallara özen göstermeliyiz.

- 1. Dinleyin:** Tamamen farklı görüşte olsanız bile, çocuğunuzu her zaman dinleyin.
- 2. Davranış ile çocuğu birbirinden ayırın:** Sizi rahatsız eden şey ile onu yapan kişiyi birbirine karıştırmayın. Ergen çocuğunuzun davranışlarından dolayı öfkelendiğiniz veya üzüldüğünüz zamanlar olacaktır. Ancak bu çocuğunuza olan sevginizin bittiği anlamına gelmez. Hatta büyük olasılıkla tam tersi bir anlam taşır; ona önem veriyor olmanız. Öfkenizi çocuğunuzun tüm kişi olarak varlığına değil davranışları üzerinde odaklamaya gayret edin.
- 3. Önemsiz konuları görmezden gelin:** Ergen çocuğunuzun görünümü ya da davranışları sizi ne kadar rahatsız ederse etsin, sürekli eleştirmekten kaçının. Önemsiz durumları görmezden gelin. Daha önemli konularda düşüncelerinizi, neyi ve neden tasvip etmediğinizi belirtin ancak onun da sizden farklı görüşte olma hakkına saygı duyduğunuzu gösterin.
- 4. Takdir edin:** Ergen çocuğunuzun yaptıklarına ilgi gösterin. Onu gerçekten takdir edebileceğiniz fırsatları da görmeye çalışın.
- 5. Uzlaşma sağlayın:** Fikir ayrılıkları çıktığında, her iki tarafın da kabul edebileceği bir uzlaşma zemini bulmaya çalışın. En kötü olasılıkla, uzlaşmadığınız konusunda uzlaşın.
- 6. Sürekli söylenmeyin:** Sürekli nutuk çekip, söylenmeyin. “Ben senin yaşındayken....” ile başlayan akıl vermelerden kaçının. Büyük olasılıkla onun yaşındayken onunla ortak yönünüz düşündüğünüzden çok daha fazlaydı!

7. Eleştirilmeye hazırlıklı olun: Eleştirilerin hedefi olmaya, yani yaşadığı tüm sorunların, zorlukların nedeni olduğunuz, büyümesine ve eğlenmesine izin vermediğiniz gibi eleştiriler yöneltmesine hazırlıklı olun.

8. Çocuğunuzdan vazgeçmeyin: Çocuğunuzun size karşı yaptığı eleştirilerin çoğu yüreğinize işlemesin. Ve çocuğunuzdan vazgeçmeyin. Ergenler aslında düşündüğünüzden çok daha fazlasını izler, dinler ve öğrenirler.

9. Ruh durumu sürekli değişebilir: Bu yaşlarda, kısmen hormonal değişimlerden dolayı, kısmen de bu dönemde çok sık yaşanan kaygılara bir tepki olarak ruh durumunda hızlı ve bazen aşırı değişimler olması son derece normaldir. Bunları anlayışla karşılamaya çalışın.

10. Ergenlik sonu: Ergenliğin son dönemlerinde ergenlerin çoğu anne-babaları ile birlikteliklerinde daha rahat olurlar. Tüm bu dönem boyunca onlara adil ve tutarlı bir şekilde davrandıysanız, büyüme ve olgunlaşmaları için fırsat ve olanak verdiyseniz, ergenlikten aile bağları etkilenmeden çıkacak ve yetişkinliğe adım atacaktadırlar. Ayrıca, anne-babaların ergenlik öncesinde aşıladıkları değerlerin çoğunun ergenlikten sonra da etkili olmaya devam ettiğini de unutmayın.

11. Gerekteğinde yardım alın: Çocuğunuzla ilgili her türlü sorunda (iletişim sorunları, ailevi sorunlar, okula devam etmesini engelleyen sebepler vb.) öğretmenler, okul yönetimi ve okul rehberlik servisi ile birlikte çözüm aranmaktan asla çekinmeyin, onlar size yardımcı olacaklardır.

12. Çocuğunuzun hayatı ile ilgili bilgi edinmeye çalışın: Çocuğunuzun okulda yada sosyal ortamlarda arkadaşlık ettiği kişileri tanımaya ve neler yaptıkları hakkında bilgi edinmeye çalışın. Çocuğunuzun okuldaki öğretmenleriyle tanışın. Çocuğunuz okulda herhangi bir sorun yaşıyorsa, ders kaçırıyorsa, okula özürsüz devamsızlık yapıyorsa ya da derslerinde yardıma ihtiyaç duyuyorsa okulla bağlantıya geçin. Çocuğunuzun spor, müzik gibi etkinliklere veya okuldaki kulüplere katılmasını teşvik edin.

